

ТАЪЛИМДАГИ ИСЛОҲОТЛАРНИНГ БАДИЙ ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИДАГИ ТАЪСИРИ

Шарипова Шахло Холиқуловна

П. Бенков номидаги Республика ихтисослаштирилган рассомлик мактаби

Аннотация: *Сўнгги йилларда Ўзбекистонда амалга оширилаётган таълим соҳасидаги ислоҳотлар миллий таълим тизимини тубдан янгилашга қаратилган бўлиб, бу жараён бадий таълим соҳасида ҳам ўз таъсирини кўрсатмоқда. Янги таълим стандартларининг жорий этилиши, ижодий фанларнинг ўқитиш усуллари янгилаш, замонавий технологиялардан фойдаланиш ва интеграциялашган ўқув дастурларининг ишлаб чиқилиши бадий таълим сифатига ижобий таъсир кўрсатмоқда. Шу билан бирга, педагогик инновациялар, ижодкорликни қўллаб-қувватлаш ва талабаларнинг мустақил фикрлаш қобилиятини ривожлантиришга қаратилган чоралар бадий таълимни янги босқичга олиб чиқмоқда.*

Калит сўзлар: *таълим ислоҳотлари, бадий таълим, инновацион педагогика, ижодкорлик, интеграция, замонавий технологиялар.*

Ўзбекистонда таълим тизимини ислоҳ қилиш жараёни сўнгги йилларда давлат сиёсати даражасида устувор йўналиш сифатида белгиланди. Президент Ш.М. Мирзиёев ташаббусига биноан амалга оширилаётган «Янги Ўзбекистон — янги таълим» концепцияси доирасида таълим мазмуни ва шакли тубдан янгиланмоқда [1]. Бу жараён нафақат умумий ва олий таълим соҳасига, балки бадий таълим тизимига ҳам бевосита таъсир кўрсатмоқда. Бадий таълим — бу фақат рассомлик, ҳайкалтарошлик ёки дизайнни ўргатиш эмас, балки ёш авлодда эстетик тафаккурни шакллантириш, миллий маданият ва бадий меросга ҳурмат туйғусини уйғотиш воситасидир.

Таълимдаги янгиланишлар натижасида бадий таълим жараёнида ҳам замонавий ёндашувлар жорий этилмоқда. Хусусан, тасвирий санъат ва ҳайкалтарошлик фанларини ўқитишда инновацион педагогик методлар, мультимедиа воситалар, рақамли технологиялар кенг қўлланилмоқда [2]. STEAM таълим модели (Science, Technology, Engineering, Art, Mathematics) бадий таълимга интеграция қилинган ҳолда, талабаларнинг ижодий ва илмий тафаккурини уйғунлаштириш имконини бермоқда. Бу эса ўқувчиларнинг фақат техника ёки бадий йўналишда эмас, балки ҳар икки соҳада ҳам фаол бўлишларига замин яратмоқда.

Шу билан бирга, таълим ислоҳотларининг асосий йўналишларидан бири — ўқув жараёнини инсонпарварлаштириш ва шахсга йўналтиришдир. Бадий таълим тизимида бу ёндашув талабаларнинг ички дунёсига, уларнинг ҳиссий

қабул қилиш қобилиятига эътибор беришни тақозо этади [3]. Ҳар бир ўқувчи ижодкор сифатида ўз шахсий ғояси ва ҳиссиётини асар орқали ифода этиш имкониятига эга бўлиши лозим. Шу нуқтаи назардан, педагогнинг вазифаси фақат билим бериш эмас, балки талабанинг ижодий имкониятларини ривожлантириш, унда мустақил фикрлаш ва бадиий изланишга интилишни рағбатлантиришдан иборат.

Бадиий таълимда замонавий ахборот технологияларидан фойдаланиш ҳам муҳим аҳамият касб этмоқда. Масалан, 3D моделлаштириш, рақамли графика, анимация, виртуал галереялар каби йўналишлар орқали ўқувчилар нафақат анъанавий бадиий билимларни, балки рақамли ижод усуллари ҳам ўзлаштирмоқдалар [4]. Бу эса уларнинг меҳнат бозорида рақобатбардош бўлишига хизмат қилади. Айниқса, ёш авлоднинг замонавий эстетик дидини шакллантиришда рақамли маданиятнинг роли ортиб бормоқда. Шу билан бир қаторда, таълим ислохотлари бадиий таълим мазмунига миллий қадриятларни янада чуқурроқ сингдириш имконини бермоқда. Ўқув дастурларида халқ амалий санъати, миллий наққошлик, кулолчилик, ҳайкалтарошлик анъаналарини ўрганишга кенг ўрин берилмоқда [5]. Бу орқали ёшлар нафақат ижодий кўникмаларни, балки ўз миллати маданиятига нисбатан ифтихор туйғусини ҳам шакллантирадилар. Мазкур йўналишдаги ўзгаришлар нафақат мактаб, балки махсус санъат муассасаларида ҳам сезиларли натижа бермоқда.

Хулоса қилиб айтганда, таълимдаги ислохотлар бадиий таълим жараёнига чуқур таъсир кўрсатиб, уни замонавий талабларга мос ҳолда ривожлантирмоқда. Инновацион усуллар, ахборот технологиялари ва миллий анъаналар уйғунлиги асосида шаклланаётган янги таълим тизими келажакда ижодкор ва мустақил фикрлайдиган авлодни тарбиялашга хизмат қилади.

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР:

- [1] Мирзиёев Ш.М. Янги Ўзбекистон стратегияси. – Т.: Ўзбекистон, 2022.
- [2] Турсунов А. Бадиий таълимда инновацион технологиялар. – Тошкент: Санъат, 2021.
- [3] Каримова Н. Таълимда шахсга йўналтирилган ёндашув. – Тошкент: Фан, 2020.
- [4] Rasulova D. Raqamli madaniyat va san'at ta'limida yangicha yondashuvlar. – Samarqand, 2022.
- [5] Шарипов Ж. Миллий анъаналар ва замонавий таълим интеграцияси. – Тошкент: Илм, 2023.